

مکان یابی کارگاه های صنعتی

مؤلف: نازنین شیخانی

پاییز ۹۵

شیر خانی، نازنین، ۱۳۷۱ -

مکان یابی کارگاه های صنعتی / مولف نازنین شیرخانی؛ ویراستار محبوبه رضاعلی

موسسه اندیشه کامیاب ایرانیان ۱۳۹۵.

۶۶ص.

978-600-8546-53-5: ۱۰۰۰۰۰ ریال

فیفا

کتابنامه: ص. [65]-۶۶

صنایع، تعیین محل

Industrial Location

HD۵۸/ش۹م۷ ۱۳۹۵

۳۳۸/۰۹

۴۴۱۳۲۶۰

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

یادداشت

موضوع

موضوع

رده بند کنگره

رده ی دی

شماره چاپشناسی ملی

مکان یابی کارگاه های صنعتی

موسسه فرهنگی انتشاراتی اندیشه کامیاب ایرانیان

آران - خ انقلاب - پیچ شمیران - خ نور محمدی - پلاک ۳۷ - واحد ۱۲

۷۷۶۴۱۰۸۹ - Email:e_a_kamyab@yahoo.com

شیر خانی

محبوبه رضاعلی

موسسه آموزشی خوارزمی

سید حمید احمدزاده نگار قلب تنها

امیر هاشمی

جلد ۱۰۰۰

اول، ۱۳۹۵

موسسه آموزشی خوارزمی

مهندس پیمان عباد

۱۰۰۰۰۰ ریال

عنوان کتاب

ناشر

دفتر انتشارات

مولف

ویراستار

مدیر تولید

صفحه آرا

طراح جلد

شمارگان

نوبت چاپ

چاپ و صحافی

ناظر چاپ

قیمت

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۴۶-۵۳-۵

ISBN:978-600-8546-53-5

فهرست

عنوان	صفحه
مقدمه	۱۰

فصل اول

مکانابی و ساماندهی صنایع	۱۳
اه اف کن ساماندهی صنایع و خدمات شهری	۱۵
ضرورت نگرش سستی و جامع نگری	۱۶
پیوستگی مقالیه شهر صنعت	۱۷
الف - نظریه ب - صنایع (د دگاه اقتصادی)	۱۷
ب - نظریه طرد صنایع دیدگاه زیست محیطی	۱۷
د - نظریه گزینش صنعتی (دی گاه توسعه پایدار)	۱۷
الف) طبقه بندی صنایع به دو گروه کلی شهری و غیر شهری	۱۸
ب) ترکیب صنایع تولیدی و خدماتی	۱۸
جایگاه صنایع کوچک در فرایند ساماندهی	۱۸
لزوم بازنگری در ضوابط منطقه بندی صنعتی	۱۹
مفاهیم و تعاریف صنعت و تقسیمات آن	۲۰
مبانی و دلایل طبقه بندی صنایع	۲۱

فصل دوم

خدمات کارگاهی	۲۳
انواع خدمات کارگاهی	۲۳
الف) خدمات فنی ، تعمیراتی و تولیدی ساختمانی	۲۳
ب) خدمات فنی ، تعمیراتی ، تولیدی لوازم ومبلان خانگی	۲۴

۲۴	ج) خدمات فنی ، تعمیراتی و تولیدی وسایل حمل نقل و ماشین آلات
۲۴	ارزیابی اثرات زیست محیطی توسعه صنعتی
۲۴	ب: پیشنهاد شیوه های عملی و قابل اجرا جهت کاهش یا دفع اثرات منفی پروژه
۲۴	پ: تدوین برنامه ای جهت مراقبت و بازرسی مستمر از اجرا و پیشرفت پروژه
۲۶	سازمان حفاظت محیط زیست و طبقه بندی صنایع
۲۷	تفکیک صنایع شهری و صنایع غیر شهری
۲۷	الف) صنایع و خدمات شهری
۲۸	ب) صنایع و خدمات غیر شهری
۲۹	مراحل عمومی مکانیابی
	فصل سوم

۳۱	شاخص های تعیین صنایع قابل استقرار در شهر
۳۱	فضای مورد نیاز
۳۲	نوع تولید
۳۲	نوع صنعت
۳۲	میزان بهره برداری از تاسیسات شهری
۳۳	دامنه برد تولیدات
۳۳	فعالیت اقتصادی شهر و نقش صنایع در آن
۳۳	تعداد کارگاهها و صنعت در شهر
۳۳	وسیله حمل مواد اولیه و تولیدات و زمان های حمل
۳۳	ارتباط صنایع با دیگر

فصل چهارم

۳۵	منطقه بندی صنعتی
۳۵	تحول در مفهوم و مبانی منطقه بندی
۳۶	مشخصات صنایع تولیدی مورد نیاز شهروندان
۳۶	مشخصات صنایع خدماتی (خدمات فنی)

۳۷	ویژگی صنایع خدماتی
۳۷	رهنمودهای عمومی در ساماندهی صنایع و خدمات شهری
۳۷	الف) رهنمودهای کلی درباره ساماندهی صنایع موجود
۳۸	ب) رهنمودهای کلی درباره ساماندهی صنایع جدید و قابل استقرار در شهر
۳۹	الف) صنایع با ناسازگاری کم با بافت مسکونی
۳۹	ب) صنایع با ناسازگاری متوسط با بافت مسکونی
۴۰	ج) صنایع با ناسازگاری زیاد با بافت مسکونی
۴۰	رهنمودهای کلی برای ساماندهی صنایع و خدمات کوچک
۴۰	الف) تدوین معیارها و الگوهای مشترک برای صنایع کوچک
۴۱	ب) تدوین ضوابط اختصاصی
۴۱	ج) ایجاد مجتمع های تولیدی - خدماتی شهری
۴۲	صنایع و خدمات قابل استقرار در محدوده شهر
۴۲	الف) صنایع و خدمات تابعی
۴۲	ب) صنایع و خدمات روستایی
۴۲	ج) صنایع و خدمات حوزه نفوذ
۴۲	ت) صنایع و خدمات گذرگاهی یا جاذب ای

فصل پنجم

۴۵	مزاحمت
۴۵	اشکال عمده مزاحمت
۴۶	مفهوم مزاحمت بصری (آلودگی منظر)
۴۷	اشکال آلودگی و مزاحمت
۴۸	انواع آلودگی و مزاحمت
۴۹	اشکال رفع مزاحمت
۴۹	الف) انتقال به محل مجاز
۴۹	ب) تعطیل
۴۹	ج) تغییر شغل

- ۴۹..... (د) تمهیدات.....
- ۵۰..... تجارب جهانی در مکانیابی و ساماندهی صنایع و خدمات شهری.....
- ۵۱..... ۲-۳۰- تونی گارنیه و طرح شهر صنعتی.....

فصل ششم

- ۵۳..... منطقه بندی بر اساس استانداردهای اجرایی.....
- ۵۳..... الگوی منطقه بندی صنعتی در چند شهر جهان.....
- ۵۴..... منطقه بندی صنعتی در شهر توکیو.....
- ۵۴..... منطقه بندی صنعتی در شهرلندن.....
- ۵۴..... منطقه بندی صنعتی در شهر قاهره.....
- ۵۵..... اهداف کلان برنامه ریزی کاربری اراضی.....
- ۵۵..... الف) اهداف کلان:.....
- ۵۵..... ب) اهداف خرد یا ویژه:.....
- ۵۶..... فرایند برنامه ریزی کاربری زمین.....
- ۵۷..... معیارهای بهینه در مکان یابی کارکرد های شهری.....
- ۵۸..... انواع کاربری صنعتی.....
- ۵۸..... مسکن کارکنان صنایع:.....
- ۵۸..... رفت و آمد کارکنان صنایع:.....
- ۵۹..... مکان یابی صنعتی:.....
- ۵۹..... ضرورت انجام مطالعات مکان یابی صنعتی.....
- ۶۰..... سرانه کاربری صنعتی.....

منابع.....

- ۶۵..... منابع فارسی.....
- ۶۷..... منابع غیر فارسی.....

در دوران انقلاب صنعتی مکان‌گزینی صنایع بر پایه عوامل طبیعی، ملاحظات اقتصادی و امکانات حمل و نقل انجام می‌گرفت اما با بروز عوارض منفی ناشی از توسعه صنعتی در شهرهای اروپا اقدام‌هایی به منظور نظارت بر توسعه صنایع و حفظ سلامت و بهداشت شهروندان آغاز شد. مفهوم منطقه بندی در شهرسازی، ابتدا در اوایل قرن بیستم در آمریکا و اروپا به وجود آمد، ولی به عنوان یکی از اصول طرح‌های جامع شهری به سرعت در سراسر جهان گسترش پیدا کرد اساس منطقه بندی در آغاز بر جدایی سازی فعالیت‌های ناسازگار از جمله، مالیت‌های صنعتی از نواحی مسکونی استوار بوده اما در چند دهه اخیر این ضوابط متحول شده و به طور کلی بر مبنای سه دیدگاه عمده: ۱) دیدگاه اقتصادی (۲) دیدگاه کارکردی (نظریه جداسازی صنایع) (۳) دیدگاه توسعه پایدار، با مفهوم ایجاد آشتی میان صنعت و شهر مطرح شد.

امروزه با تاکید بر دیدگاه سوم به جای سیاست‌های افراطی طرد صنایع از شهرها، بیشتر سیاست‌هایی حمایتی می‌شود. پیرامون تعدیل مشکلات ناشی از صنایع و انطباق هرچه بیشتر فعالیت آنها با نیازهای اجتماعی و زیست‌محیطی شهرها قرار دارد. از جمله این سیاست‌ها، علاوه بر سیاست گسترده دالام نظارت بر عملکرد صنایع، می‌توان از ایجاد مجتمع‌های جدید صنعتی و تقویت طراحی شهری در این معماری صنعتی یاد کرد.

در حال حاضر، یکی از مهم‌ترین مشکلات موجود در شهرهای کشور ما نیز استقرار نامناسب فعالیت‌های صنعتی در میان سایر کاربری‌های شهری می‌باشد به نحوی که فعالیت‌های این واحدها موجب ایجاد انواع آلودگی و مزاحمت برای ساکنین شهرنشینان شده و حل آن به برنامه‌ریزی و مدیریت در زمینه مکان‌یابی و ساماندهی صنایع نیاز دارد.

نگاهی به روند توسعه استقرار صنایع در شهرهای ایران نشان می‌دهد، که این روند از یک طرف به تحولات کلی توسعه شهرنشینی و شهرسازی بستگی دارد و از طرف دیگر تابع قوانین، تشکیلات و عملکرد نهادهای مختلفی است که با اهداف و وظایف گوناگون در امر مکانیابی و ساماندهی صنایع و خدمات دخالت دارند. از این رو دو ویژگی غالب در استقرار صنایع در شهرهای ایران مشهود است، یکی توسعه شهری شتاب زده که باعث پیدایش پدیده دفع و جذب صنایع و خدمات مزاحم از بافت‌های شهری و اشتغال مجدد آن شده است و دوم تنوع و تعدد واحدهای کوچک، بدین معنا که بیشترین صنایع مزاحم در شهرهای ایران به عملکرد واحدهای کوچک تولیدی و خدماتی مربوط می‌شود تا به صنایع بزرگ. نکته‌ای که باید به آن توجه شود این است که این مشاغل در دل بافت مسکونی شهر ایجاد

شده و گسترش یافته و این گسترش به صورت پراکنده است و تجمیع لازم را ندارد و این امر مشکلات زیادی را برای ساکنان بافت مسکونی و کل شهر به وجود آورده که از جمله این مشکلات می توان به مواردی مانند ایجاد سروصدا ، سد معبر ، پخش ذرات ، بوی نامطبوع ، ایجاد دود و آلودگی های شیمیایی و... اشاره کرد.

علاوه بر مشکل پراکنده بودن صنایع و خدمات خودرویی مزاحم در درون شهر ، مکان گزینی غلط آنها در کنار دیگر کاربری ها بر بار این مشکلات افزوده است. به طوری که کارایی آنها را به شدت پایین آورده به عنوان مثال وجود کاربری تجاری - صنعتی در کنار کاربری مسکونی ارزش زمین را در آن منطقه تحت تاثیر قرار می دهد.

www.ketab.ir